

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): **Martina Navrátilová**

Název práce: **Integrace a transnacionální praktiky bosenských imigrantek ve Švédsku**

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): **PhDr. Ondřej Žíla, Ph.D.**

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

V předkládané bakalářské práci zaměřila Martina Navrátilová svou pozornost na problematiku integrace migrantek z Bosny a Hercegoviny ve Švédsku. Kromě zhodnocení úspěšnosti začlenění bosenských imigrantek do švédské společnosti se autorka v bakalářském projektu věnovala i výzkumu otázky, jaký vliv mají na integraci přichozích transnacionální praktiky. Navrátilová se pokusila konfrontovat současný stav poznání o bosenské diaspoře ve Švédsku s autentickými poznatky a zkušenostmi bosenských žen, kterým se věnovala ve svém terénním šetření.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Bakalářská práce je logicky a srozumitelně strukturovaná do tří základních celků. Nosnou část práce tvoří analýza a interpretace dat získaných v průběhu terénního výzkumu, jež proběhlo v tomto akademickém roce v rámci Erasmus pobytu ve Švédsku. Kolegyně Navrátilová se v něm soustředila na rozbor několika okruhů (veskrze bezproblémové zařazení do pracovního trhu, znalost švédského jazyka, transnacionální praktiky bosenských žen, rozdíly mezi muži a ženami při integraci, a příčiny úspěšnosti integrace Bosňanů), jež zasadila do širší diskuse úspěšnosti integrace migrantů do švédské společnosti.

Za nepřiliš přesvědčivou považují teoretickou část, ve které chybí detailnější nastínění a diskuse ústředního analyzovaného fenoménu: transnacionalismu. Přestože autorka tento koncept, stejně jako pojem integrace, nastiňuje, nemá práce pevnější oporu v teoretické literatuře na toto téma.

Heuristickou základnu práce tvoří vedle empirického sběru dat novinové články ve švédských médiích a příslušná sekundární literatura. Je na škodu, že autorka nepracovala s příslušnou mediální materií důsledněji. Namísto systematické analýzy mediálních textů tematicky spjatých s (bosenskou) diasporou ve Švédsku, používala autorka novinové články čistě k dokreslení popisované situace.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Přestože první verze rukopisu vykazovaly v mnoha ohledech začátečnický charakter, s každou novou verzí se text Navrátilové zlepšoval a krystalizoval do podoby ucelenějšího a více koherentního textu. Jazykový projev a stylistické zpracování textu bakalářské práce však zůstaly na průměru. Text má v mnoha pasážích silně deskriptivní charakter, přičemž se na několika místech opakují již dříve konstatovaná zjištění. Z některých pasáží je patrné, že vznikaly ve spěchu, na poslední chvíli.

K dalším formálním náležitostem práce nemám námitky, autorka řádně cituje a odkazuje na literaturu. Kromě titulů v angličtině se Navrátilová seznámila a prostudovala i práce ve švédštině. V této souvislosti je rozhodně taktéž ocenění hodné, že autorka provedla všechny rozhovory ve švédštině, protože ne všechny respondentky uměly anglicky natolik, aby se relevantně vyjádřily ke komplikovanějším tématům.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

K bakalářskému projektu mám několik následujících poznámek. Předně se domnívám, že se autorce nepodařilo v úvodu práce příliš přesvědčivě vyargumentovat, proč vybrané téma – bosenská diaspora ve Švédsku – opřela pouze o ženy. Jistý limit tohoto bakalářského projektu, který s předchozím konstatováním souvisí, a jehož si je Navrátilová vědoma, tak spočívá ve skutečnosti, že kandidátka nemohla své poznatky z terénního šetření konfrontovat s dalšími výzkumy na obdobné téma. Většina odborných textů se totiž věnuje bosenské diaspoře jako celku. Kandidátka tak byla nucena testovat odpovědi „svých“ respondentek na analýzách týkajících se všech bosenských imigrantů, nikoliv pouze žen. Autorčina diskutovaná zjištění tak nelze zevšeobecnit na celou bosenskou komunitu.

Na druhou stranu kolegyně zpracovala některé mé připomínky, a rozšířila teoretický rámec práce, ve kterém se snažila vyargumentovat, proč se zaměřila právě na jmenované okruhy, a v čem jsou pro ni zkoumané oblasti důležité. Jejich rozbořením se tak soustředila především na techniky a strategie integrace bosenských žen do švédské společnosti.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Během obhajoby by Navrátilová mohla detailněji přiblížit hlavní argumenty, které demonstřují rozdíly v přístupu mužů a žen k analyzovaným okruhům v bosenské diaspoře ve Švédsku. Autorka v práci konstatuje, že bosenské migrantky odmítají jakékoliv nacionalisticky laděné spory. Lze toto konstatování – opřené o zjištění z rozhovorů s osmi respondentkami – generalizovat na všechny bosenské ženy ve Švédsku? Nakolik se u zkoumaných žen směřuje, prolíná bosenská a bosňácká identita? Jak se budou k bosenské identitě stavět bosenskoserbské a bosenskochorvatské ženy? A jak se tyto ženy z etno-konfesionálně odlišného prostředí budou ztotožňovat s postoji bosňáckých žen?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Na základě výše vyřčených konstatování považuji práci Martiny Navrátilové za solidní počín, který by si zasloužil další zkoumání, doporučuji jí k obhajobě a hodnotím jí ještě za výbornou – B.

Datum: 24. 5. 2018

Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo přiložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.